

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIV.

Nr. 163.

Braşov, Luni-Marti 31 Iulie (13 August).

1901.

Situaţiunea în Austria.

În Austria diferitele partide fac pregătiri mari pentru toamnă, când se va întruni parlamentul central. În fruntea acţiunii sunt încă tot Cehii şi Germanii. Cei dintâi apar pentru moment solidari, pe când între Germanii din Boemia a izbucnit o certă, care poate deveni fatală pentru solidaritatea germană.

Vinerea trecută un corespondent din Praga al ziarului „Neue freie Presse“ a avut o convorbire cu preşedintele clubului dietal al Cehilor tineri, Dr. Engel, asupra situaţiunii politice. Această convorbire este interesantă, căci aruncă oarecare lumină asupra celor ce se petrec aici în Boemia şi afară de ea.

În Boemia este foarte viuă mişcarea faţă de viitorile alegeri dietale şi este semnificativ, că tocmai acum Cehii tineri vor să încheie un compromis cu Cehii bătrâni. Dr. Engel, petrecând la Karlsbad a declarat interlocutorului său, că nu-i este cunoscut mersul de faţă al negocierilor, dăr speră, că se va afla un *modus vivendi* cu Cehii bătrâni.

În Moravia e încă tot la ordinea zilei acţiunea de împăcare între Germanii şi Cehii. Această acţiune a fost întreruptă în urma intervenţiunii celor din Praga. Dr. Engel, încât pentru persoana sa, se îndoiesc în succesul nisuiţelor de împăcare morave, pe câtă vreme partidele germane de acolo nu vor renunţa la principiul hegemonist al programului german.

Încât pentru cestiunea împăcării în Boemia, Engel e de părere, că greutatea cea mai mare este pentru o astfel de împăcare lipsa de stabilitate în ce priveşte reprezentarea parlamentară a poporului german. Admiteţi, dăse el, că noi Cehii aici mâne, cu mari jertfe de sigur, am stabilit ore care înţelegere cu Germanii progresişti şi cu partida populară germană, şi că la viitorile alegeri ar dobândi majoritatea Schönerianii. În ce situaţiune ne-am afla noi atunci, căci ceea ce am concedat odată, n'am mai pute retrage, dăr ceea ce ni-s'a promis nu ni-s'ar mai da. Deja acum, adause el, agitaţiunile pangermanilor ne-au pus pe gânduri şi în ce priveşte separarea administrativă din Boemia.

A vorbit apoi conducătorul clubului dietal cehic despre necesitatea reformei legii electorale boeme şi a constatat, că la conferenţele de împăcare ţinute în Viena s'a fost stabilit din partea ambelor partide naţionale, cehă şi germană, introducerea de curii naţionale în dieta boemă cu dreptul de veto.

La cestiunea, decă majoritatea partidei drepte se mai poate restabili în parlamentul central, Engel n'a putut da un răspuns pozitiv, a dăse numai, că în cele din urmă toate sunt posibile.

Despre politica urmată de ministru-preşedinte Koerber, dăse, că în privinţa formală ea a dobândit multişor şi ar mai pute dobândi,

decă nisuiţele hotărîte şi făţise ale pangermanilor nu ar paralisa intenţiunile sale pătrunse de bune sentimente austriace. Aşa însă în cele din urmă totu-şi lucrurile se vor concentra într'o „cestiune de putere“ şi e lucru îndoios, decă d-l Koerber va fi acela, care va avé să o resolve.

Despre atitudinea Cehilor în viitoră sesiune a parlamentului central, Engel n'a putut spune nimic, ci a dăse, că în politică cade în cumpănă mai mult pătunderea corectă a situaţiunii momentane; de aceea nu crede, ca atitudinea deputaţilor Cehi să fiă deja de astădă stabilită.

Din toate aceste, precum şi din noua mişcare, ce se manifestă în sinul partidelor germane, putem conchide nu la stabilitatea, ci numai la nestabilitatea lucrurilor în Austria, despre care toamnă viitoare va da noue probe.

Goluchowski la monarhul. Din Viena se anunţă, că ministru comun de externe contele Goluchowski şi-a întrerupt odată vacanţa şi a călătorit la Viena, de unde eri a plecat la Ischl, ca să ceră o audienţă la Majestatea Sa monarhul.

Naţionalităţile şi partidele maghiare. „Srbobran“, organul opoziţiei croate din Agram, a publicat un articol sub titlul „Mişcări electorale în Ungaria“ în care spune, că naţionalităţilor nu le este permisă sprijini pe nici un partid maghiar deore-ce toate partidele acestea se pōrtă la fel faţă cu naţionalităţile. Şi partida populară, dăse, numai din tactică se arată cu ceva bunăvoinţă. Guvernul va învinge şi acum, asta se înţelege de sine. Spune mai departe că Slovaci se mişcă viu şi „bine ar fi decă şi Sârbii ar lua poziţia în această afacere importantă“, căci nu e destul a se restringe la teren autonom, ci şi pe teren politic ar trebui desfăşurată energie.

Ţarul către Regele Carol. Lui „Petit Bleu“ din Paris i-se anunţă, că Ţarul Rusiei a adresat Regelui Carol o telegramă, mulţumindu-i pentru primirea cordială şi amicală, ce s'a făcut la Sinaia vice-amiralului Hildebrandt şi ofiţerilor de mariaă ruşi.

Procesul Sarafoff, a căruia pertractare era fixată pe ziua de mâne, cum se scrie lui „Nene Fr. Presse“, va fi probabil amânât din cauze formale. Presentarea la timp a martorilor e îndoişă şi astfel, decă guvernul, cum se afirmă, în adevăr voiesce să amâne procesul, se vor afla uşor pentru amânare pretexte, cari se apară legale. Macedo-bulgarii însă, decă se va face în adevăr această amânare, anevioe se vor reţiné de a nu demonstra. Procurorul a plecat în România şi pare că voiesce să facă cercetări acolo în ora a 12-a.

Spre a asigura publicitatea pertractării, tribunalul districtual din Sofia şi-a dat silinţa a afla acolo o sală mai spaţioasă. Sala din clădirea reuniunii „Slavianska Beseda“ n'a putut-o dobândi tribunalul pentru pertractarea procesului din cauza congresului macedonean, care şi-a fost asigurat această mai înainte; sala de pertractare a tribunalului districtual abia va pute cuprinde pe

martori şi pe numeroşii advocaţi, la cari se mai adaug încă reprezentanţii pressei, aşa că publicul n'ar mai pute primi intrare şi ar rămâné eschis.

Programul agrar al contelui Károlyi.

În timpul din urmă a produs o mare agitaţiă în cercurile politice liberale scrisoarea contelui Károlyi Sándor, adresată alegătorilor din cercul Göncz (comitatul Abauj-Torua).

În această scrisoare contele dezvoltă un program radical agrar, care pare a fi în contradicţiă cu programul partidului liberal şi al ministrului preşedinte Szell, deşi contele Károlyi aparţine aceluiaşi partid.

Organele oficiose ale guvernului au fost cuprinse momentan de un fel de zăpăcăllă, căci nu sciau, ce atitudine va lua ministru-preşedinte faţă cu declaraţiunile contelui.

O telegramă a ziarului „N. Fr. Pr.“ din Viena spune, că întorcându-se d-l Szell dela Ischl, a făcut să se publice în oficiosul „Maagyar Nemzet“ un articol, prin care accentuează, că programul d-sale este destul de cunoscut din activitatea sa de doi ani şi jumătate şi că prin urmare nu era de lipsă de o nouă declaraţiă sau de vr'un comentariu la programul contelui Károlyi.

Încât pentru contele Károlyi, — dăse „M. N.“ — el s'a folosit numai dedreptul, pe care îl are ori-ce deputat, de a cere dezvoltarea mai intensivă a vr'unei ramure de producţiune. Prin această însă nu s'a alterat întru nimic programul bine cunoscut al lui Szell, care în toate punctele sale este liberal şi care îmbrăţişează totalitatea intereselor economice.

Vom da mai jos câte-va părţi mai însămănate din scrisoarea-program a contelui Károlyi, din care se va vedé, că ceea ce diarele jidano-liberale numesc program „agrar“, nu este decât reclamarea unor măsuri pentru apărarea poporului faţă cu apucăturile exploataşilor, cămătarilor, şi reintroducerea noţiunii de cinste pe terenul economic.

Acestea lucruri nu le pré plac numitelor diare şi de aceea mare frioă a intrat în oşele lor, ca nu cum-va şi însu-şi ministru Szell să fiă de acord cu contele Károlyi.

Articolul citat din „M. N.“ — şi care se pretinde a fi inspirat de ministru Szell — nu pare a fi după gustul numitelor diare, căci nu conţine o desavuare categorică a contelui Károlyi.

Etă acum părţile mai însămănate din desciitata scrisoară a contelui Károlyi:

După frazele introduse, contele Károlyi arată activitatea marilor bărbaţi maghiari, Ştefan Széchenyi, Kossuth, Déak şi Andrássy, cari s'au născut a deştepta şi întări în naţiune sentimentele patriotice şi de libertate, pentru-ca să învârtă a-şi determina singură destinul şi a-şi înmulţi bogăţile. Însă după epoca strălucită a acestor bărbaţi, au venit timpuri nefavorabile. Autorul apoi continuă verbal:

„Este în afară de or-ice îndoişă, că averea naţională s'a înmulţit, dăr în sbuciumarea pentru căştigarea averei, — sub influenţa fără marginii a libertăţii economice — s'a născut o luptă între cel tare şi cel slab, între cel dibaci şi cel neîndemnat; o luptă, în care cel dibaci devine biruitor şi se îmbogăţesce pe socotela ce-

lui nedibaci, până ce acesta se ruinează cu totul. Opinia generală eşită din această luptă este, că pe terenul economic totul e permis, cu condiţiia numai de a lucra aşa, ca să nu se pōtă amesteca procurorul, ér echitatea a început să dispară. De altă parte exploatarea celor străimoraţi seu ignoranţi, cămăta şi falsificarea, au recoltă bogăta în ţerd. În urma acestora urmază fel de fel de miserii. Modul de ougetare patriotic este suprimat, ér egoismul ese la suprafaţă.

„Mişcarea ivită între agricultorii din Ungaria şi îndreptată împotriva acestora, s'a numit „agrarism“, cu toate că nu se ocupă exclusiv de cestiuni agrare, ci ia sub protecţiia sa de-o potrivă industria, proprietatea mică şi cea mijlocie, precum şi comerţiul ciustit. Această mişcare trebuie să se lupte înainte de toate cu cea mare calamitate, care ne a mănât întréga dezvoltare pe un povirniş. Noi trebuie să reconstituim éraşi pe terenul economic noţiunea astădă aprópe dispărută a cinstei. Această idee trebuie să pătundă în toate partidele politice. Trebuie să se formeze o opiniă publică care să formuleze pretensiuni aspre în privinţa această. Căci esagerările egoismului, esclud spiritul de jertfă al patriotismului.

„Din parte-mi mă adresez la prietenii acestei idei, fără consideraţiă de partid. Ori-cine se închină în faţa acestei idei, este amicul meu, şi suut duşmanul aceluia, care alt-fel ougetă şi simţesce. Pe de altă parte, am să fiu amicul seu adversarul ori-cărui guvern după-cum va proteja ori nu avéntul începător al cinstei pe terenul economic. Etă cauza, pentru care actualmente eu aparţin partidului guvernamental, căci şeful guvernului caută şi dăusul o curăţire a parlamentului în aceeaşi direcţiă prin judicatura curială şi prin stabilirea incompatibilităţii. Dăr această activitate, care îmbunătăţesce parlamentul, nu reclamă ore în acelaşi timp, ca toate clasele, toate straturile, toate comitatele şi toate comunele Ungariei să sprijinescă noul spirit, de care este mare lipsă, pentru-ca să ne întărim forţa morală fără de care nu vom fi capabili a ne menţine rassa maghiară şi organisaţiia de stat maghiară? Din parte-mi am accentuat în tot-déuna, că trebuie să mergem înainte pe această cale grea a purificării, pentru-ca să readucem naţiunea la sine însă-şi. Tot-odată repet convingerea, ce o am, că trebuie să sprijinim actualul guvern, fără deosebire de partid, cât timp va merge şi el în această direcţiă. Această nu va să dăca a disolva partidele actuale politice, nici a le organisa din nou, fiă pe teren confesional, fiă social; nici nu va să dăca a fusiona vechile partide, dăr va să dăca, că şi aceia cari nu aparţin partidului guvernamental, au datorita de a sprijini în cadrul partidului lor această direcţiune.“

Contele Károlyi se referă acum la programul „societăţii agricole ungare“, din care scoţe la ivélă opt puncte, şi apoi încheia:

„Societatea în fiă-care ţerdă este împărţită în diferite straturi şi se grupază după diferite interese. A enunţa acest lucru înă nu înseamnă proclamarea răspunsului social, ci înseamnă împăcarea intereselor, provenită din căntărirea lor reciprocă. Războiul social îl promovéză aceea lipsă de organisaţiă, cu care este împreunată desconsiderarea intereselor singuraticelor straturi. Autorităţile noastre să-şi facă datorita în această direcţiă, să înalte nivelul spiritual al poporului şi să înlătureze u-

GAZETA" iese în Dăcare di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 or., pe şese luni 12 or., pe trei luni 6 or.
N-rii de Dumneacă 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şese luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Dumneacă 8 franci.
Se prunera la toate oficiile postale din într şi din afară şi la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare.
Térgul Inului Nr. 30, otăgru I.
Pe un an 20 or., pe şese luni 10 or., pe trei luni 5 or.
Cu dusul în casă: Pe un an 24 or., pe 6 luni 12 or., pe trei luni 6 corone. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

dreptățile, ce i-se fac. În resumat, în timpul de față trebuie să ne îndreptăm toate nisnițele într'acolo, ca fără deosebire de partid, să căutăm a reintroduce cineștea pe terenul economic și să asigurăm poporului existența. Aceasta va înălța vața Ungariei în fața popoarelor vecine, cu care se poate întâmpla să ajungem în raporturi dictate de o situație grea și delicată.

*

Scrisoarea contelui Károlyi caracterizează destul de pregnant starea actuală a situației economice, de unde a dispărut cineștea și s'a introdus exploatarea, înșelătoria, cămătăria etc.

Cine e de vină?

Agrarii germani și tariful vamal.

Este știut, că urcarea taxelor pe cereale și pe alte produse agricole, nou proiectat tariful vamal, este o concesie făcută de către guvernul german partidei agrarilor din Germania. Totă lumea a fost alarmată din cauza acestei urcări, prin care se lovesce în interesele comerciale ale tuturor statelor, care împoartă în Germania. Cu toate acestea agrarii germani nici cu acest proiect nu sunt mulțumiți. Până acuma ei au observat că oare, acum însă organul asociațiunii generale a agrarilor germani publică un articol, din care se poate vedea că de pretențioși sunt agrarii și cât de exagerate sunt pretensiunile, ce le ridică încă și așî față cu guvernul. Eță cuprinsul acestui articol de senzație:

În primul rând organul asociației agrarilor protestează, că s'a admis tariful minimal numai pentru cele patru specii de cereale (grâu, secară, orz și ovės) și declară, că o atât de restrinsă protecție nu mulțumesc partidul agrar.

Trebuie să se introducă sistemul tarifului dublu și la celelalte produse agricole, mai mult încă trebuiau prevăzute taxe vamale mult mai mari, decât cele prevăzute în proiect.

„Cum? se întreabă autorul, articolului crede guvernul, că o taxă de 5 și jumătate mărci asupra grâului este suficientă pentru a proteja producția națională?”

Trecând apoi la taxele puse asupra celorlalte produse agricole, articolul în chestiune nu poate în de-ajuns să se mire și să regretă, că nu s'au prevăzut taxe minimale pentru vite cornute, carne, cai, porci, ouă brânzetură, etc.

„Ce garanție ne prezintă taxele prevăzute în tariful, dăc agrarii, când guvernul poate să acorde prin convenții scaderi ori cât de mari ar vrea. Căci proiectul nu prevede nici o limită?”

Apoi autorul articolului se plânge, că nu s'a luat nici o măsură de protecție pentru grădinarit.

Singura speranță a partidului agrar este, că Billov va fi destul de energic, va avea acel braț de fier, care va impune voința sa camerilor și va obține toate concesionile pe care le-a promis partidului agrar.

Terminând autorul articolului care reprezentanților partidului agrar din „Reichstag” ca, decât nu vor pute obține modificările cerute de ei, să nu primescă proiectul în actuala lui formă.

Foile germane liberale se pronunță asupra acestui articol amenințător, recomandând agrarilor să nu primescă proiectul, căci printr'asta vor aduce un serviciu însemnat Germaniei. Celor ce sunt contra proiectului de tarif vamal, li-ar veni la socotolă, ca înșiși agrarii să-l dobore. „Frankfurter Ztg.” dăc, că obrăznicia și îndrăznăla articolului din chestiune e într'adevăr „agrară”.

Din străinătate.

Cestiunea albanesă. „Fremdenblatt” din Viena află din Roma, că diarele de acolo atribuie comentariile defavorabile ale presei germane relative la atitudinea Italiei în Albania, inspirațiunilor Austro-Ungariei. Aceste acuzări sunt de nepriceput, deore-ce presa austriacă nu s'a ocupat de cestiunea albanesă. Pe de altă parte chiar aserțiunile presei italiene relevă o politică pacifică a Italiei și o înțelegere cu Austro-Ungaria în cestiunile din Peninsula balcanică. Intențiunile pacifice ale Italiei de altmintearea n'au fost puse nici-odată la îndoială de cercurile competente vieneze.

Escadra rusă la Varna. Ofițerii garnisonei din Varna au dat Joi s'era un bal în onoarea amiralului Hildebrandt și a ofițerilor escadrei ruse. Vineri cu prilejul aniversării liberării Varnei de către Ruși, un Te-Deum s'a singit la catedrala din Varna. Vice-amiralul, ministrii, înalții funcționari ai statului, ofițerii ruși și bulgari, precum și o mulțime numeroasă au luat parte la această ceremonie, care a fost urmată de o revistă a trupelor din garnisonă și a unui detașament de marinari ruși. Sâmbătă s'era un prânș a fost dat de vice-amiralul Hildebrandt, pe bordul cuirasatului „Siuope” ministrilor și ofițerilor bulgari. Escadra a plecat noaptea la Burgas.

Sosirea lui Waldersee. Vinerea trecută fostul comandant suprem al armatelor aliate în China, contele Waldersee, după o lipsă de un an din Europa, a sosit erășî în patria sa, Germania. Primirea lui, care era plănuită a fi grandioasă, din incidentul morții împărătesei Frideric, mama împăratului german Wilhelm II, a fost mai puțin șgomotosă. Despre primirea mareșalului în portul dela Hamburg se scrie următoarele:

Indată după ora 1 contele Waldersee, urmat de suita sa, părăsi vaporul „Gera”, și se imbarcă pe vaporușul împodobit cu steguri „Willkommen”. Fără musioă, d'ere între uralele însuflețite ale publicului asistent, vaporușul percurse calea scurtă dela portul „Jonas” până la podul de debarcare „St. Pauli” împodobit cu steguri și așternut cu covore. Aci fu întâmpinat de primarul orașului Homburg, de generali, între cari și ministrul de război și alți ofițeri, ce-l așteptau într'un cort anume ridicat. Ca semn de mulțumită pentru serviciile prestate, contele Waldersee a fost distins cu ordinul „pour le mérite” cu frunza de stejar și-l făcu proprietarul regimentului 9 de artilerie. Mareșalul Waldersee în uniformă de ulan eși din cort cu bațul de mareșal în dreapta și urmat de toți ofițerii ținu revistă asupra companiei de onore. După aceea primi defilarea companiei și apoi se urcă într'o trăsură împreună cu generalul Wittich, laud drumul spre oraș. La 2 ore a fost primit de senat. Aci a fost salutat de primar printr'o vorbire. Contele Waldersee a răspuns, laudând ținuta și faptele eroice de arme ale ofițerilor și soldaților în China. El speresă, dăc, că pacra acuză va fi încheiată, în urma oșreia comercial german va înflori în Asia-ostică, unde prestigiul numelui german în anii din urmă s'a ridicat mult. Ziua a doua după sosire, contele a plecat la Homburg, pentru a-se prezenta împăratului Wilhelm, er după aceea iși va lua locuința la Hanovera.

Fortificațiile Albaniei. Guvernul otoman, a dat ordin, ca toate fortificațiile din litoralul Epirului, să fiă puse erășî în stare bună. Seinfeldach pașă, inspectorul artileriei turcesce, și valul din Janina au fost în Preveza, ca să viziteze fortificațiile. Din Preveza au plecat la Avlonași așa mai departe, vizitând toate forturile.

Războiul vamal ruso-german. În cercurile bineinformate din Berlin s'a aflat, că guvernul rus are de gând să riposteze la taxele mari vamale, ce are intenția să pue Germania pe cereale, prin interdicerea strictă a țeranilor ruși de a mai merge în Prusia, vara, pentru a face secerișul necesar.

Inferioritatea marinei englese. Din Londra se telegrafază: Manevrele navale englese, cari urmau de cât-va timp, au încetat de-odată Lun. Ordinul de încetare a manevrelor a surprins totă lumea în Anglia și comentariile nu se mai sfișesc, totă lumea credea, că aceste importante manevre vor mai ține încă câte-va zile, așa că brusca lor intrerupere ar neliniști pe Englesii. Cercurile bine informate susțin, că adevărata cauză a încetării manevrelor este, că escadra dușmană a amiralului Wilson a repurtat victoria, ceea-ce e neliniștitor, de ore-ce, prin acest fapt s'a dovedit, că superioritatea navală a Angliei în cas de război este foarte discutabilă și că marina englesă poate fi foarte bine sdrobotită de o marină dușmană, d'ere bine organizată.

„Prindeți pe jidan!”

Brașov, 12 Aug. (30 Iulie v.) a. c.

Astăzi dela orele 10½ a. m. până la 4 ore p. m., când scriem aceste rânduri, localul poliției din Brașov este asediat de-o mare mulțime, în parte foarte agitată, în parte tot atât de curiosă, din cauza unei întâmplări, ce s'a petrecut în suburbiul Scheiș și al cărei erou este un Evreu străin, care după propria sa marturisire se află în orașul nostru numai de așî dimineță la orele 8.

De-odată se răspândi prin oraș faima, că un Jidov a voit să fure un copilaș român din Scheiș și că a fost prins de popor, bătut și în urmă dus la poliția, unde se afla și copilul, — care era să fiă victima lui — dimpreună cu părinții săi.

Din mijlocul mulțimei adunate în fața poliției se aușiau strigăte de indignare în urma scirei revoltătoare.

Ce se petrecuse?

Vom comunica aici, ceea-ce am putut afla până acum. Înainte însă de-a istorisi, ceea-ce s'a petrecut așî, trebuie să premitem următoarele:

Cam de vre-o săptămână s'a lășit faima în Scheiș și prin centrul orașului, cum-că nisce Jidanii cutreeră suburbiile noastre, alesiind după copii creștini.

Fapt este, că în 7 Aug. st. n. s'a prezentat la căpitănia orașului o fată de Sas, cu numele Maria Seuler, locuitoare în Scheiș strada asilului (Siechenhausgasse), care a făcut arătare, că în casa lor a venit un Evreu, cam în etate de vre-o 35 ani, cu barbă și îmbrăcat în haine evreesce, care a propus familiei cincî mii florin, decât îi vor da un copil.

În ziua următoare s'a prezentat la poliția o Ungurică, Balló Dénesné, nevasta unui țiler, care locuiesc în Scheiș, tot în apropierea stradei amintite, și a făcut aceeași arătare.

Nu șcim ce măsură a luat poliția din localitate spre a da de urma acestui negustor de copii, pe care foia ungrăsoă de aici, în numărul său de Joi, îl declarase de nebun, d'ere putem constata după informațiunile, ce le avem, că Evreul de așî dimineță, nu este identic cu acel necunoscut, care a oferit cele cincî mii florin pentru un copil.

Evreul, care se află arestat la poliția și care a cauzat aglomerația poporului, se numesce Sigmund Singer, e de trei-șci de ani trecut, domiciliat în Arad, fost contabil, de 4 ani fără nici o ocupațiune, mai în urmă a fost în Arad.

La interogator a spus, că a sosit astăzi cu trenul de 8 ore dimineță la Brașov, de unde avea de gând să plece cu trenul de 11 ore a. m. la Predeal. Întrebat fiind, decât are pașaport, a răspuns că nu posedă nici un fel de pașaport său certificat, er încât pentru mijlocele de trai să declarat, că primesce ajutoare dela anumite persoane, precum dela Hirsch, Dreyfus etc.

Între scrisorile, ce s'au găsit la el, erau numeroase corespondențe cu diferiți rabini.

Singer a mai depus la poliția, că a plecat dela gară spre oraș și pe drum a întâlnit pe un funcționar, care purta chipiu, și pe acesta l'a întrebat, pe unde ar pute eși în pădure. Bag-sēmă avea dorința să ia aer curat înainte de plecare. Funcționarul i-a spus, să mērgă prin suburbiul Scheiș. Astfel a plecat într'acolo și a ajuns pe la orele 10 a. m. în Valea Morilor (Toile). Aici, dăc el, ar fi fost atacat cu pietrii de către copii și ar fi fost încunjurat apoi de către popor și acuzat, că ar fi vrut să răpescă un copil, fără să fi avut nici o intențiune de a face acesta.

Copilul din cestiune este al locuitorilor români din Scheiș, Gheorghe și Maria Constantin, de 4½ ani și îl chiamă Vasile. L'am vădut la poliția, tremurând în brațele mamei sale. Este un copilaș frumșel, voinic și sănătos.

Părinții copilului nu erau acasă și au alergat la fața locului numai după-ce au dăseră, ce s'a întâmplat. Ei locuesc pe Valea morilor C. casa Nr. 17. Copilașul lor, Va-

sile, ședea și se juca la poartă, când a trecut pe acolo Evreul Singer.

Martora, care a vădut cum s'a apropiat Evreul de micul Vasile, cum l'a luat de mână și a pornit cu el, vrând să intre într'o ulicioară laterală, este femeia Elena Orghidan, care locuesce cu două case mai jos de casa tatălui copilului. Ea spune, că a fost alarmată prin țipetele a patru femei de pe cōstă, cari au strigat: „Prindeți, prindeți pe jidan!” „Aveți grije de copii!” Atunci Elena Orghidan, spăriată — căci are și ea copii — a sărit la poartă și a vădut pe Singer, când luă copilul de mână și o pornise cu el spre ulicioară. Atunci a strigat așa de tare, încât Evreul a lăsat copilul din mână. În acel moment însă s'au adunat din toate părțile vecinii: femei, bărbați și copii și l'au încunjurat, luându-l la bătaie.

Toomai atunci trecea medicul primăriei Dr. J-kelius, care împreună cu un polițist, a stăruit ca jidovul să fiă dus la poliția.

Una din femeile de pe cōstă, cu numele Sorica Bidu, a depus, că ea cu cele trei sōțe ale ei a dat alarma, despre care a vorbit Elena Orghidan, și a vădut, cum Evreul Singer a luat de mână pe copilul Vasile și cum se adunase multă lume, între care mulți copii.

În momentul, când scriem, continuă interogatorul la poliția. Cercetarea o conduce d-l comisar Ioan Reimisch.

Despre rezultatul acestei cercetări prealabile vom ține publicul în curent.

Mai adaugem, în fine, că Evreul Singer este om de statură mijlocie, uscativ, un exterior pronunțat de Evreu leșesc, îmbrăcat în haine simple negre. El a fost și prin România și vorbește binișor romănesce. El e legat cu o cârpă albă la cap, unde are o leziune ușoară.

SCIRILE DILEI.

— 30 Iulie v.

Intâlnirea împăraților Wilhelm al Germaniei și Nicolae II al Rusiei în apele dela Danzig, se crede în cercurile diplomatice, că nu se va mai întâmpla în anul acesta din cauza morții împărătesei Frideric, în urma căreia toate vizitele princiare străine din incidentul manevrelor împărătesce, nu se vor mai face.

Arestarea unui anarchist. Fōia se-cuēsă din Tērgu-Mureșului sorie, că gendarmeria din Csikszent-mihaly avea bânăni asupra unui om, care petrecea la gară. L'a provocat să se legitimeze și s'a aflat, că străinul este un muncitor italian cu numele Petru Maruzi, cunatul lui Bescsi, voieșul regelui Umberto. Maruzi a mărturisit că voia să călătorescă la Viena, ca să omōne pe împăratul Francisc Iosif. S'au aflat la el mai multe scrisori compromiștore. Firosc, a fost arestat numai decât și transportat la tribunalul din Tērgu-Mureșului. Așa se pare, că omul acela n'ar ave mîntea în trăgă. El și-a mărturisit sincer planul grozav ce și-l făcuse. Procurorul continuă cercetarea.

Un dar împărătesc. Împăratul Austriei a trimis un dar frumos cântăreșel mexican Concha Mendez din incidentul aniversării a 80-a a nașterii sale. Acesta atențiune a Suveranului se referă la un fapt foarte onorabil la viața artistei. Nu mult după execuțiunea împăratului Maximilian și după alienația mentală a împărătesei Charlotta, spectatorii unui teatru din Mexico, unde juca d-na Concha Mendez, cerură artistei să cânte un cântec injurător pentru nenorocii Suverani: „Nu!” strigă ea, „eu nu insult pe morți și pe nenorocii!”

Dispariția unui conte. A stăruit o viață senzațiune în Budapesta disparițiunea contelui Julius Festetics, șeful unuia dintre cele mai însemnate familii aristocratice din Ungaria, și proprietarul unor domenii foarte întinse. Contele a dispărut după-ce mai întâi și-a luat copilul, care era încredințat femeii sale, de care e de părțit. Dănsul, se crede, că a plecat

Europa, luând tot-odată și o parte din capitalurile unui Sindicat al căruia director era. Poliția ungară îl caută cu activitate și a trimis pe cei mai buni agenți ai săi în Statele-Unite, unde se crede, că ar fi fugit coutele.

Statistica advocaților din Austria. Diarul ministerului de justiție din Viena are în ultimul număr o interesantă statistică despre mișcarea în statul advocaților pentru anul 1900. La o populație a Austriei de 26 milioane erau de tot 4297 de advocați în anul 1900, așa-dăr 1 advocat pentru 6283 de locuitori. Cei mai mulți advocați sunt în circumscripțiunea camerei advocaților din Viena, adică 1116 și a camerei advocaților din Praga, 1124.

Cutremur de pământ în Șoproon. În comuna Savanyukut din comit. Șoproon s'a simțit nopțile trecute un cutremur de pământ, care s'a repetat și Vineri în zorii zilei. Oamenii, cari dormeau, s'au speriat din somn, mesele și scaunele s'au mișcat dela locurile lor etc. Cutremurul venia dela Ost spre Vest.

Balon militar rusesc în Marmăția. Din Satoralya-Ujhely se știe, că în hotarul comunei Ciroha-Hosszmező a desoinz zilele aceste un balon, din care s'au dat jos ofițeri ruși. Autoritatea politicoasă a luat un proces verbal cu ei și a raportat vice-spanului, întrebându-l de măsură mai departe. Ofițerii ruși au spus, că sunt în călătoria de studii. Ei au plecat la Cașovia.

Lăna merinos. După scirile primite la ministerul român de domenii, sunt în România numeroși cultivatori de oi, cari dispun de însemnate cantități de lână merinos. Acei cultivatori nu pot însă să găsească un deuseu convenabil pentru desfășurarea lânii. Fabricile de postavuri din țară aduc lână din străinătate. Acea lână e produsă din hainele vechi. Cu toate acestea oostă tot așa de scump ca și lână merinos naturală, ce se găsește în țară. Ministerul domeniilor pare dispus a interveni pe lângă fabricile de postavuri, ca să întrebuițeze în fabricații lână merinos, ce se găsește în țară. Intervenția ministerului va fi motivată și de faptul, că la oeria din Constanța, a ministerului, se găsește de vânzare o însemnată cantitate de lână.

Festivitățile aurului. Englezii și în deosebi locuitorii Australiei se pregătesc a celebra aniversarea a 50-a dela descoperirea aurului în această regiune depărtată. Un comitet s'a format la Melbourne pentru a organiza o serie de festivități grandioase, în cari prețiosul metal va forma principalul motiv alegoric. Vor fi, se pare, cortegiuri, în cari se vor vedea tinere fete, de pe cari vor cădea solți de aur, minerii cu târnăcopul pe umeri, cari se întorc dela secerișul de aur etc. etc. În fine aurul va figura în toate manifestațiunile acestor festivități minunate, cari desigur vor lăsa în spiritul celor ce vor lua parte, un suvenir auriu... E'tă un spectacol, care desigur ar interesa foarte viu pe bunul Hargraveș, cel dintâiu, care a descoperit în Australia aur. Dăr esecelentul om a murit de mult timp în pielea unui milionar..

Inundările în Țera Oltului.

(Coresp. „Gaz. Trans“.)

Făgăraș, în 9 August 1901.

Pe aici de vre-o 8 zile nu au mai înecat ploile, ér cu deosebire în 8 a unei curente ziua și noaptea a urmat o plöie torrențială de nu numai Oltul, dăr toate apele din văile, cari curg în direcțiunea de către munte și se varsă în Olt, au eșit din matca lor și au inundat tot ce au găsit în cale, precum olăi de grâu, săcară, ovés, fân, ierburii, tot a nomolit.

În Făgăraș, în apropierea Oltului, caele și nimeștiile a treia parte ale orașenilor stau în apă, de sunt necesități a se muta într'alt loc cu ajutorul miliției și al carlor din curtea erarială, ce în urma remintării stau la dispoziție.

Primăria comunală de aici s'a îngrijit de ale mănăcirii pentru familiile lipsite de nutreț.

Tot astăzi a sosit scirea senzațională telegrafică, că în Ciuc a fost rupere de nor și a luat cu sine mai multe case de ale Sécunilor, pe cari probabil Oltul le va aduce pe aci la nópte.

În mai multe comune secerișul încă nu este gata, și unde s'a gătat, nu s'au cărat bucatele acasă și pe cari le au apucat ploile în câmp toate au crescut, de nu mai au proprietarii nici un folos de ele.

Miseria este mare.

Timpul solvirii contribuțiilor e aici, dobânzile după capitalurile împrumutate pe la bănci trebuie plătite, și de unde?

Mulți au emigrat până acum din țera Oltului în America și România, dăr în urma evenimentelor acestora triste, elementare, vor emigra în viitor și mai mulți.

De mult se tot ventilază canalizarea Oltului și spre întreprinderea operațiunilor preliminare s'a trimis din partea guvernului în diferite rânduri esperți pentru studiarea și facerea unui plan, și în realitate nu s'a făcut nimic, deși erariul are dauna cea mai mare prin inundări, având moșiile sale mai toate în apropierea Oltului.

Canalizarea Oltului s'ar pute face prin ajutorul dat din partea comunelor interesate, făcând ca matca să aibă o curgere mai largă și öblă. La Turnu-roșu, unde matca este foarte strimță, apele când cresc undele cele mari se lovesc în stâncile de pētră și apa fiind mare, neputend intra prin surintöre, vine înapoi cauzând vērșările și daunele cele mari.

Aci prin spargerea stâncilor cu dinamită, făcend matca mai largă, Oltul ar curge fără piedecă și nu s'ar mai cauza inundări așa de des.

Din Arpașul inferior a venit la comitat arătare despre inundările și daunele cele mari, cerendur se urgent ajutor.

Ar fi timpul suprem să facă guvernul ceva și pentru locuitorii acestui comitat, cari foarte des sunt bântuiți de asemenea catastrofe grele elementare.

Raportul telegrafic adresat folilor despre inundarea Făgărașului este de următorul cuprins:

Vineri nópte, în urma unei ruperi de nor, cele patru văi, cari străbat orașul au crescut așa de tare, încât au esundat. Apa a luat cu sine toate podurile. Stradele mai jöse au fost acoperite de apa, care a străbătut și în case. O paucă colosală domnea în oraș. Clopotele au dat semnalul de alarmă. Locuitorii din stradele inundate au fost duși în altă parte.

Pompieri, gendarmi și soldați au început să sară în ajutorul primejdiților. Curentul apei a răpit cu sine două poduri dela ca'ea ferată și pe linia vicinälă Făgăraș-Sibiu între Viștea inferiöră și Olthid (Podul Oltului) comunicația a fost sistată pe timp de 4 zile.

Pe când apa văilor începü să scadă în decursul zilei, e'tă că Oltul începe să esundeze strășnic. El eși din alviă și a înecat o parte a orașului până la cetățue. Clădirile mai slabe s'au dărmat și pe strade nu se putea comunica, decât cu luntrile. Dela 1864 Oltul n'a esundat astfel. Pericolul e mare în comunele situate pe malurile lui. Omenii privesc cu jale cum li-se nimicesce afară la hotar recolta, olăi de grâu și fân plutesc pe de-asupra apei. Cucuruzele sunt de asemenea înecate și nesăpate pentru a doua öra.

Războiul din Africa sudică.

Proclamația lui Kitchener. — Pierderile Englesilor.

Lord Kitchener și-a luat refugiul la o măsură draconică, numai și numai să pötă pune odată capet războiului. A dat adică o proclamația dicens, că *dacă până la 15 Septembrie comandantii burii nu se vor preda, toți vor fi esilați pe vecie din Africa-sudică.*

Londonesii așteptă lucru mare dela proclamația acēsta. Kitchener a dat și până acum multime de proclamații, fără însă ca să fi avut vre-un rezultat. Probabil așa-dăr, că nici acēsta nu va avé efectul cel așteptă londonesii. Ce ar puté adică se pierdă

conducătorii Burilor, după-ce apröpe de-un an averile lor au fost confiscate de Englesi? Amenințarea cu esiliul pe viață nu va folosi nimic, dat fiind, că dacă republicele vor căde în mâni englezesci, nici un conducător bur nu s'ar mai reintörce bucuos în Africa-sudică.

Cele mai multe foi englese se ocupă cu proclamația lui Kitchener, declarându-o de îndreptățită și necesară, pentru-ca războiului să i-se pună odată capet. Sunt însă diare, cari dics, că proclamația este un lucru nedem, căci nu e nici demn, nici frumos a amenința cu esiliu pe acei bărbați curagioși, cari luptă pentru libertatea lor.

„Daily Mail“ spune, că ađi se află în Africa-sudică 250,000 soldați englesi. Ei sunt însă împrăștiți, în trupe mici, pe un teritoriu lung de 1200 kilom. și larg de 900 kilom. Aici zace cauza pentru care armata englesă nu pöte să sdrobescă pe cei 13,000 de Burii.

Pierderea totală a armatei englese dela începutul războiului și până ađi este de 71,383 ömeni. Dintre aceștia 21,361 sunt pierduți cu totul pentru armata englesă.

Convocare.

Adunarea cercuală ordinară a despărțământului *Solnoc-Dobăcu* al „Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român“ se convöcă pe 29 August n. o. în orașul *Gherla* (sala cea mare a hotelului „Coröna“) la 10 öre a. m. cu următorul

Program: 1) Deschiderea adunării prin directorul despărțământului. 2) Raportul comitetului. 3) Alegerea a 2 comisuni: 1) pentru censurarea raportului; 2) pentru înscrierea de membri și încassarea taxelor. 4) Eventuală disertația. 5) Raportul comisiunilor. 6) Alegerea a 2 delegați la adunarea generală dela Sibiu. 7) Alegerea comitetului pe un period nou de 3 ani. 8) Eventuale propuneri. 9) Alegerea comisiei de verificare. 10) Inchiderea adunării.

La acēstă adunare se învită toți membrii despărțământului și toți cei ce doresc progresul cultural al poporului român.

Dinșe dința comitetului, ținută în Deșiü la 5 August 1901 n.

Dr. Teodor Mihali, Dr. Liviu Micșă,
director. notar.

Petrecerea din Ciachi-Gărbău.

— August 1901.

Ca în toți anii, așa și în anul acesta inteligența română din Ciachi-Gărbău și jur a arangiat în 14 Iulie st. n. o petrecere de vară în folosul terminăndei bisericii gr. cat.

Petrecerea și de astă-dată s'a ținut sub patronatul generösei familii Victor Illeșiu, mare proprietar în Rece-Cristur.

Ziua mult dorită s'osi. Fiind timpul favorabil, marele public românesc nu a pregetat a lua parte în număr foarte frumos și ales, venind unii din departări foarte mari, spre a conveni unii cu alții și spre a documenta cumcă, dacă e vorba de un scop sublim, nimica nu pöte să-i împiedece dela promovarea aceluia. Cu toate că petrecerile din Ciachi-Gărbău sunt foarte cercețate de public numeros, de astă-dată ne-a surprins pre toți numărul cel mare de öspeți.

Döamna patronesă la sosire a fost primită între urări de „Să trăsescă“ ale celor preșenti de președintele petrecerei, oferindu-i, în semn de stimă, recunoscința și mulțămita din partea comitetului aranjator, un buchet de flöri foarte frumos.

Pe timpul fixat noul pavilion cel foarte frumos și cu mult gust aranjat și decorat, era plin în înțelesul strict al cuvântului. Petrecerea se începü cu jocul național „Ardelēna“. Inima și-se umplea de bucuria, simțul național de suberbiă vedend cu cât dor și foc se jöcă acest joc plăcut de tinerii și drăgălașele domnișöre, „Quadriul“ a fost jucat de 90, ér „Romana“ de peste 70 părechii. În pausă a fost cină comună, unde s'au ținut mai multe toaste, ér după aceea s'a continuat petrecerea cu entusiasm și mai mare, despre ce dă dovadă împrejurarea, că publicul nu voi a părăsi sala nici în revărsatul zorilor, ci abia cătră 5 öre, dăr și atunci cu părere de rău, ducend însă fiecare su-

venirii plăcute și dorind a mai conveii la astfel de petreceri cât mai adeseori.

Pe cât de frumos a fost succesul moral, pe atât de mulțamitor a fost și cel material. Cu totul au încörs 485 coröne, din cari subtrăgându-se speșele aranjării și o parte din speșele avute cu edificarea pavilionului, cu totul în sumă de 201 cor. 28 b., r-sultă un venit curat de 283 cor. 72 banii.

Oferte și suprasolviri au încörs dela următorii domoi și dömne: Victor Illeșiu (R. Cristur) 100 cor. Dr. Sim. Tamașiu adv. (Hida) 10 cor. Georgiu Faragó not. (Spasiasiu) 5 cor., N. N. (Ciuşiu) 6 cor., Tereza Tivadar (C. Gărbău) 4 cor., Szarka Iozsef (P. Cseh) 2 cor., Szarvay Iozsef protopr. (C. Gărbău) 4 cor., Alesandru Nemaș jude reg. pens. (Dergea) 1 cor., Dr. Gájzágó Ernö pretore (C. Gărbău) 2 cor., Gregoriu Rusu doc. (C. Gărbău) 20 b., Vasil. Muresianu cassar (Jibău) 1 cor., Ludovica Filip (Lugösiü) 1 cor., Georgia (Balann) 1 cor., Andreiü Popu (C. Gărbău) 40 b., Danila H. Coste preot (Chendrea) 40 fil., Aug. Draganu (Basesci) 1 cor., N. N. (Orsova) 6 cor., Aurel Mezei not. (Surduc) 1 cor., Teofil Varna preot (Ineu) 1 cor., Romul Pop s.-jude reg. (Hida) 4 cor., Pongrácz Boldizsár not. (C. Gărbău) 2 cor., Szabó Gusti (Jibău) 3 cor., Georgiu David preot (Piglisia) 1 cor., Ioan Andreiü Domșia preot (Rachisü) 4 cor., Roșca (Sân-Petru) 2 cor., Ioan Hossu adj. not. (Mesteceni) 1 cor., Vas. Pop protopop (Cristöfal) 4 cor., Iulian Anceanu preot (Surduc) 2 cor., Muste (Coröeni) 2 cor., Anania Horváth (Solomou) 1 cor., Teofil Dragomir propr. (Lupöia) 1 cor., Dr. Ioan Sliam adv. (Deșiü) 6 cor., Rácz Péter (C. Gărbău) 1 cor., Alesiu H. Coste preot (Tihau) 1 cor., Vasiliu Sestrasiu preot (Cernuo) 1 cor., Ioan Dăac preot (R. Cristur) 2 cor., Ioan Pop not. (Zalha) 2 cor.

Tuturor marinimoșilor contribuitori le exprimăm mulțamitele cele mai sincere, rugându-i, ca și pe viitor să arete același interes față de aceste petreceri. Deosebită mulțamita și recunoscința se exprimă generösei familii Victor Illeșiu, care atât moralmente, cât și materialmente a ridicat prestigiul acestei petreceri, fiind convinș, că și pe viitor va concurge și sprijini cu aceeași căldură și bunăvoință ca și până acuma cauza și interesul poporului în mijlocul căruia a fost așteptată și primită cu bucuria.

Un membru din comitet.

NECROLOG. Ioan Bran, proprietar, a repausat în ziua de 8 August st. n. în Unimēt în etate de 52 ani. Il jalesc veduva sa Laura n. Vancea și numeroși copii și rudeni, între cari și ginerele său d I Antoniu Băliban, preot.

— Maria Rusu n. Voidosiu, a repausat la 9 August st. n. în etate de 39 ani în Vașlab. O jalesc soțul său Nicodim Rusu și numeroșe rudeni.

Fie-le țărina ușöră!

SCIRI ULTIME.

Paris, 11 August. Prințul *Henric de Orlean* a decedat eri în Saigon. Osēmintele lui vor fi transportate la Paris și înmormentate în capela regescă Dreux.

Neapol, 11 August. *Crispi* a murit la 7 și 45 séra. Osēmintele lui se vor transporta la Palermo.

Proprietar: Dr. Aurel Muresianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Doctorul

ALESANDRU de VAIDA-VOEVOD
specialist pentru bóle interne
CARLSBAD,
Alte Wiese, „Drei Staffeln.“

Biuroul advocaților asociați.

C. Rădulescu,

foșt procuror și judecator de tribunal, și

Nicolae Andrei Popovicü,
doctor în drept, foșt magistrat,

se angajeză a pleda înaintea tuturor instanțelor judecătöresci din România, procese de ori ce natură, esecutări de hotăriri și creanțe.

Bucuresci, strada Smărdan 53.

Dela „Tipografia A. Mureșianu” din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandatie.)

Cărți de rugăciuni și predicii.

Anghira Mântuirii, cârticică de rugăciuni și de cântări pentru mângăierea sufletescă Ediț. IV. corectată. Gherla. Prețul unui es. în păreți tari colorați 70 bani. (+ 10 b. porto.)

Mărgăritarul Sufletului, carte de rugăciuni și cântări, întocmită pentru toate trebuințele vieții. Edițiunea IV. Gherla. Conține peste 243 pag. Legată costă 1 cor. (+ 10 b. porto.)

Micul mărgăritar sufletesc, cârticică de rugăciuni și cântări, întocmită mai ales pentru copii și mărișori. Legată costă 44 bani (+ 5 b. porto.)

Carte de rugăciuni, cereri și laude întru onora Preacuratei Feciore Maria pentru folosul și mângăierea sufletelor. Prețul legat 40 bani (+ 5 b. porto.)

Cuvântări funebre și iertăciuni pentru diferite cazuri de morțe, întocmite de Ioan Popșu. Conțin vre-o 400 pag. Prețul 3 cor. (+ 20 b. porto.)

Cuvântări bisericesti de Ioan Popșu: tomul I, III și IV cuprind cuvântări bisericesti acomodate pentru orice timp; și pentru toate sărbătorile de peste an. Pe lângă predicii, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor sărbători. Fiă-care tom separat costă 3 cor. (pl. 10 b. porto)

Predici pe toate Duminicile și sărbătorile de peste an, Vol. I. de Em. Elefterescu, cunoscut atât de bine în cercul le românesc din numărusele sale scrieri. Are 250 pag. Prețul cor. 3 (+ 20 b. por.)

De același autor a apărut Vol. II. cu „Predici ocazionale și funebre”, care se estinde pe 220 pag. și conține predicii multe pentru cununii, și diferite ocazii (la săntirea de biserică, la instalări de parochii, la prezentarea pentru primaoră a preotului în parochii etc. et.) Prețul 3 50 cor. (+ 20 b. porto.)

Predici pentru Duminicile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de V. Christ. Conține predicii dela Duminica XI după Rosalii până la Duminica Vameșului. Prețul 80 cr. (prin postă 85 cr.)

Predici pentru Duminici de Iustin Popșu, învățatul scriitor bisericesc, marele orator și bunul Român de odinioară. Format mare de 500 pag. Prețul 2 fl. 20 cr. (prin postă recomandat 2 fl. 35 cr.)

Carte de Rugăciuni, cereri și laude spre folosul și mângăierea sufletelor creștinesci. Conține 201 pag. Prețul legat simplu 50 b. leg. în pânză 1 cor. 60 b. în piele și aurit 3 cor. 20 b. în catifea cu copcii și cu cruce 7 cor. — b.

Pomenirea Prea on. brău al Preasăntei de Dumneșeu născătoare, scōsa din antologion sēu minei și tipărită cu litere. Pag. 16. Prețul 20 bani.

Cărți pentru comercianți și funcționari de bancă:

Introducere în contabilitate și contabilitatea în partidă simplă, de I. C. Panțu. O cartă bună pentru a învăța cu ușurință contabilitatea Pagini I—VII + 213. Prețul 2 cor. (+ 20 b. p.)

„Curs complet de corespondența comercială” de I. C. Panțu. Conține modele de circulare, scrisori de informațiuni, recomandățiuni și acreditive; scrisori în comerțul cu mărfuri, comisiune și expedițiune; cestiuni cambiale, afaceri cu efecte, monede, cupōne etc. Prețul 3 cor. 20 b. (+ 20 b. p.)

Un capitol din Contabilitatea duplexă de I. C. Panțu. Tracteză principiile contabilității duple ilustrate cu diferite exemple. Prețul 1 cor. (+ 10 b. p.)

Al doilea capitol din contabilitatea duplexă, de I. C. Panțu. Acēstă broșură conține: afacerile de credit cambial și afacerile de bancă. Prețul broș. 2 cor. (+ 10 bani porto.)

Procent, Promi, Interese și Teoria conturilor curente de I. C. Panțu. Arată calcularea intereselor pe ani, pe luni și pe zile într’un mod practic; sunt mai multe exemple explicate amănunțit. Prețul 80 b. (+ 10 b. porto.)

Atragem atențiunea cetitorilor asupra cărților de mai jos, cari se vënd cu prețuri reduse, ba chiar numai pe jumătate, de cum s’au vëndut până acum.

1) Lascar Vioreșcu, O iconă a Moldovei din 1851 de Wilhelm de Kotzebue. E cunoscută acēstă scriere ca o lucrare istorică de mare valōre în literatura noastră. Conține 268 pag. cu tipar curat și hârtie de lux. Prețul în loc de 4 cor., cum s’a vëndut până acum, este adî numai 2 cor. (+ 30 bani porto.)

2) Poesii de Veronica Micle, regretata noastră poetă. Conține 144 pag. În loc de 3 cor., se vinde numai cu 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto.)

3) Poesii complete de Carol Scrob. Numele acestui autor este de asemenea bine cunoscut literaților nostri și poesile lui ocupă un loc frumos în literatura română. Prețul s’a redus dela 4 la 2 cor. (+ 20 b. porto.)

4) Instrucțiunea gimnasticeii în școlile de băieți și de fete. Cu 57 figuri în text, de D. Ionescu, profesor de gimnastică la liceul Lazăr și la școlă normală de institutori din București. Preț. în loc de 3 cor. e 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto) De lipsă e mai cu sēmă pentru învățatori.

5) Originea monedelor (a banilor) de M. C. Sușu, o interesantă conferință ținută la Ateneul Român din București. În loc de 1 leu se vinde cu 50 bani.

6) Poesii de F. M. Stoienescu. Este o carte mare de 252 pag. cu exterior plăcut și bine îngrijit. Autorul e de asemenea cunoscut în literatura română și versurile sale frumoșe nu au lipsă de laudă, căci se laudă de sine. În loc de 4 cor. se vinde cu 2 cor. (+ 10 b. porto.)

7) „Vrei să te iubescă bărbatul?” Broșura cu acest titlu conține poveșți practice serioșe și foarte potrivite pentru familiile bune. Prețul dela 1 cor s’a redus la 50 b. (+ 5 b. porto.)

Bursa de mărfuri din Budapesta.

din 7 August 1901.

Table with columns: S em i n e, Calitatea per Hect., Prețul per 100 kilograme. Rows include Grâu Bănățenesc, Grâu dela Tisa, Grâu de Pesta, etc.

Table with columns: Seminte vechi ori nouă, Soiul, Calitatea per Hect., Prețul per 100 kilograme. Rows include Sēcara, Orz, Ovēs, Cucuruz, Hirică.

Table with columns: Produse div., Soiul, Cursul. Rows include Sām. de trifoiu, Ulei de rapiță, Unsōre de porc, etc.

Cursul losurilor private

din 7 August 1901.

Table with columns: cump., vinde. Rows include Basilica, Credit, Clary 40 fl. m., Navig pe Dunăre, etc.

Bursa de București

din 7 August 1901.

Table with columns: Valori, Do. bēnda, Scad. cup., Cu banl gata. Rows include Renta amortisabilă, Banca Rom. ult. div. fr., Banca Națion. ult. div. 86, etc.

S e o m p t u r i :

Table with columns: Banca naț. a Rom., Avansuri pe efecte, Casa de depuneri, Lou dra, Viena, Paris, Petersburg, Berlin, Belgia, Elveția.

ANUNCIURI

(insertiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrisei administratiunii. in cazul publicării unui aneunțiu mai mult de odată se face scādēmēt. care creșce cu cât publicarea se face mai de multe ori. Admi. istr. „Gazetei Trans.”

Cursul la bursa din Viena.

Din 9 August n. 1901.

Table with columns: Renta ung. de aur 4%, Renta de corōne ung. 4%, Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%, etc.

Cursul pieței Brașov.

Din 10 August n. 1901.

Table with columns: Bancnota rom. Cump., Argint român. Cump., Napoleond’ori. Cump., Galbeni Cump., Ruble Rusescoi Cump., etc.

Tērgul de rimători din Steinbruch.

Starea rimătorilor a fost la 6 August n. de 46,841 capete, la 7 August n. au intrat 848 capete și au eșit 494 capete, rămânēnd la 8 August n. un număr de 47,197 capete.

Se notēză marfa ungurescă: vechi grea dela 80—82 fl. tineră grea dela 87—88 fl., de mijloc dela 88—89 fl., ușōră dela 87—88 fl. — Sērbescă: grea 88—89 fl., de mijloc 86—88 fl., ușōră 86—88 fl. kilogramul.

TIPOGRAFIA A. Mureșianu Brașov, Tērgul Inului Nr. 30. Acest stabiliment este provēdut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a putē esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acuratețā, precum: IMPRIMATE ARTISTICE, CĂRȚI DE SCIINȚĂ, STATUTE, FOI PERIODICE, BILETE DE VISITĂ, etc.